

cui deputat actio e pãctica. g̃ scia q̃ e donũ
 e scia practica. ¶ **S**ap̃. 8.º. No hz amaritudinẽ illius uerſa
 tio nec tediũ uicet illi. s; leticiã z gaudiũ
 g̃ pdicta bñtudo nõ cõueniẽt rñdet dono
 scie. ¶ **S**ap̃. 8.º. Donũ scie prius cõsistit i speculãtõ
 q̃ i opatione: s; q̃ cõsistit i speculãtõ nõ
 rñdet sibi lucrõ: q̃a intellectus speculatiuus
 nihil dicit d̃ imitabili z fugiẽdo. ut d̃ in 3.º
 de aĩa. neq; dicit aliqd letũ z triste. g̃ pdca
 bñtudo nõ cõueniẽt põt rñdere dono scie.
 ¶ **S**ed 3.º e qd̃ Aug̃. dicit i li.º d̃ finone dñi
 i mõte. Scia uenit lugẽtibz q̃ didicerũt
 qb̃ malis uicti sũt q̃ q̃ bona petierũt. ¶ **S**ap̃.
 dicendũ q̃ ad sciam p̃prie p̃tinet rectũ indi
 ciũ cõnaturay. Creature aut̃ sũt ex qb̃ hõ oc
 casionaliter a deo auertit. s; illud Sap̃. 14.
 Creat̃ e facte sũt i odiũ z musculã pedibz
 ispiẽtiũ. q̃. s. rectũ iudiciũ de his nõ hñt dũ
 estimãt i eis esse p̃fectũ bonũ. vñ i eis sinẽ
 stituendo peccãt z vep bonũ paũt. z h̃ dam
 nũ hõ i notescit p̃ rectũ iudiciũ d̃ creaturis
 qd̃ habet p̃ donũ scie. z iõ bñtudo lucrõ po
 nit rñdere dono scie. ¶ **A**d p̃mũ g̃ dicẽdũ
 q̃ bona creata ñ exercitãt spũale gaudiũ nisi
 q̃tenus referũt ad bonũ dñi ex q̃ p̃pe cõsur
 git gaudiũ spũale z iõ directe gde z spũalis
 par z gaudiũ cõsequens rñdet dono sapie.
 Dono aut̃ scie rñdet qdẽ p̃mo luctus o p̃i
 tis erratis z cõsequẽt cõsolatio dũ hõ p̃ rectũ
 iudiciũ scie creaturas ordinat i bonũ dñi
 z iõ i hac bñtudine ponit luctus p̃ merito
 z cõsolatio cõsequẽs p̃ p̃mõ. q̃ qdẽ i choatur
 i hac vita. p̃ficiãt aut̃ in futõ. ¶ **A**d secũdũ di
 cẽdũ q̃ de ipã cõsiderãtõẽ vitatis hõ gaudz
 sed d̃ re circa quã cõsiderat vitatẽ põt trista
 ri qñq; z fm hoc luctus scie attribuitur.
 Ad tertiuũ dicẽdũ q̃ scie s; q̃ i speculãtõne
 cõsistit ñ rñdz bñtudo aliq; q̃a bñtudo hoĩs
 nõ cõsistit i cõsi derãtõne creaturay: s; i cõte
 platõẽ dei: s; aliq̃liẽ bñtudo hoĩs cõsistit i de
 bito vsu creaturay z ordiãta affectõẽ circa
 ipas z hoc dico q̃rtũ ad bñtudinẽ vie. Et iõ
 scie ñ attribuit aliq̃ bñtudo p̃tinent ad cõ
 tẽplatõẽ s; intellectui z sapie q̃ i cõ dñã.
Ad quartum sic pro
 cedat. ¶ **V**idẽt q̃ scie nõ rñdeat etiã bñtudo
 s. p̃ti q̃ lugẽt qm̃ ipsi cõsulabũt. ¶ **S**ic eĩz
 malũ e cã tristicie z luctu. ita eĩz bonũ e cã
 leticie. s; p̃ sciam p̃ncipalẽ manifestãt bõa
 q̃ mala q̃ p̃ bõa cognoscũt. ¶ **R**ectũ. n. e iu
 dex sui ipsi z obliq; ut d̃ i p̃ d̃ aĩa. g̃ pdicta
 bñtudo ñ uenietẽr rñdet scie dono. ¶ **S**ap̃.
 Cõsideratio vitat̃ e actõ scie. s; i cõsiderãtõẽ

vitatis nõ e tristicia s; magis gaudiũ. Dñ. n
 Sap̃. 8.º. No hz amaritudinẽ illius uerſa
 tio nec tediũ uicet illi. s; leticiã z gaudiũ
 g̃ pdicta bñtudo nõ cõueniẽt rñdet dono
 scie. ¶ **S**ap̃. 8.º. Donũ scie prius cõsistit i speculãtõ
 q̃ i opatione: s; q̃ cõsistit i speculãtõ nõ
 rñdet sibi lucrõ: q̃a intellectus speculatiuus
 nihil dicit d̃ imitabili z fugiẽdo. ut d̃ in 3.º
 de aĩa. neq; dicit aliqd letũ z triste. g̃ pdca
 bñtudo nõ cõueniẽt põt rñdere dono scie.
 ¶ **S**ed 3.º e qd̃ Aug̃. dicit i li.º d̃ finone dñi
 i mõte. Scia uenit lugẽtibz q̃ didicerũt
 qb̃ malis uicti sũt q̃ q̃ bona petierũt. ¶ **S**ap̃.
 dicendũ q̃ ad sciam p̃prie p̃tinet rectũ indi
 ciũ cõnaturay. Creature aut̃ sũt ex qb̃ hõ oc
 casionaliter a deo auertit. s; illud Sap̃. 14.
 Creat̃ e facte sũt i odiũ z musculã pedibz
 ispiẽtiũ. q̃. s. rectũ iudiciũ de his nõ hñt dũ
 estimãt i eis esse p̃fectũ bonũ. vñ i eis sinẽ
 stituendo peccãt z vep bonũ paũt. z h̃ dam
 nũ hõ i notescit p̃ rectũ iudiciũ d̃ creaturis
 qd̃ habet p̃ donũ scie. z iõ bñtudo lucrõ po
 nit rñdere dono scie. ¶ **A**d p̃mũ g̃ dicẽdũ
 q̃ bona creata ñ exercitãt spũale gaudiũ nisi
 q̃tenus referũt ad bonũ dñi ex q̃ p̃pe cõsur
 git gaudiũ spũale z iõ directe gde z spũalis
 par z gaudiũ cõsequens rñdet dono sapie.
 Dono aut̃ scie rñdet qdẽ p̃mo luctus o p̃i
 tis erratis z cõsequẽt cõsolatio dũ hõ p̃ rectũ
 iudiciũ scie creaturas ordinat i bonũ dñi
 z iõ i hac bñtudine ponit luctus p̃ merito
 z cõsolatio cõsequẽs p̃ p̃mõ. q̃ qdẽ i choatur
 i hac vita. p̃ficiãt aut̃ in futõ. ¶ **A**d secũdũ di
 cẽdũ q̃ de ipã cõsiderãtõẽ vitatis hõ gaudz
 sed d̃ re circa quã cõsiderat vitatẽ põt trista
 ri qñq; z fm hoc luctus scie attribuitur.
 Ad tertiuũ dicẽdũ q̃ scie s; q̃ i speculãtõne
 cõsistit ñ rñdz bñtudo aliq; q̃a bñtudo hoĩs
 nõ cõsistit i cõsi derãtõne creaturay: s; i cõte
 platõẽ dei: s; aliq̃liẽ bñtudo hoĩs cõsistit i de
 bito vsu creaturay z ordiãta affectõẽ circa
 ipas z hoc dico q̃rtũ ad bñtudinẽ vie. Et iõ
 scie ñ attribuit aliq̃ bñtudo p̃tinent ad cõ
 tẽplatõẽ s; intellectui z sapie q̃ i cõ dñã.
Consequenter
 cõsiderãdũ e de vitis oppo
 sitis. ¶ **E**t p̃ d̃ infidelitate q̃
 opponit̃ fidei. 2.º. de blasse
 mia q̃ opponit̃ cõfessõĩ. 3.º.
 de i grãtia z hebetudine q̃ opponit̃ sciẽtie

Consequenter
 cõsiderãdũ e de vitis oppo
 sitis. ¶ **E**t p̃ d̃ infidelitate q̃
 opponit̃ fidei. 2.º. de blasse
 mia q̃ opponit̃ cõfessõĩ. 3.º.
 de i grãtia z hebetudine q̃ opponit̃ sciẽtie

[Marginal notes in a smaller script, partially obscured and difficult to read.]

et intellectui. Circa primum considerandum est de infidelitate in communi. 2. de heresi. 3. de apostasia et fide. Circa primum quatuordecim. per vtrumque in fidelitas sit peccatum. 2. in quo sit sicut in subiecto. 3. vtrum sit maximum peccatorum. 4. vtrum omnis actio infidelium sit peccatum. 5. de speciebus infidelitatis. 6. de operatione earum ad iudicium. 7. vtrum cum infidelibus sit disputandum de fide. 8. vtrum sint cogendi ad fidem. 9. vtrum si eis conuincantur. 10. vtrum possint christianis fidelibus perire. 11. vtrum ritus infidelium sint tollerandi. 12. vtrum pueri infidelium sint inuitis parentibus baptizandi.

Ad primum sic procedit.

Videtur quod infidelitas non sit peccatum. Deinde. peccatum est in nomine. ut patet per Damascenum in 2. libro. sed in fidelitas non videtur esse in nomine. Dicitur enim Augustinus in 1. libro de predestinatione sanctorum quod posse habere fidem sic posse habere caritatem nature est omnibus hominibus: habere autem fidem que ad modum habere caritatem gratie est si delictum. ergo non habere fidem quod est infidelium non est in nomine. et ita non est peccatum. Nullus peccat in eo quod vitare non potest. quia omne peccatum est uoluntarium sed non est in preterito hominis quod infidelitatem vitet. quam vitare non potest nisi fidem habendo. Dicitur enim apostolus ad Romanos 10. Quod credetis ei quem non audierunt: quomodo autem audiet sine predicante. ergo infidelitas non videtur esse peccatum. Sic enim dicitur in summo septem vitia capitalia ad que omnia peccata reduciuntur: sub nullo autem horum videtur contineri infidelitas. ergo infidelitas non est peccatum. Sed contra virtuti contraria vitium sed fides est virtus cui contraria infidelitas. ergo infidelitas est peccatum. Respondetur dicendum quod infidelitas dupliciter accipi potest. Uno modo simpliciter negatione: ut dicatur infidelis ex hoc solo quod non habet fidem. Alio modo potest intelligi infidelitas secundum contrarietatem ad fidem que aliis repugnat auditui fidei vel etiam continet ipsam. secundum illud Ysaie 53. Quis credit auditui nostro. et in hoc proprie proficit ratio infidelitatis. et hoc infidelitas est peccatum. Si autem infidelitas accipitur secundum negationem puram. sic in illis quod nihil audierunt de fide non habet rationem peccati sed magis pene: quia talis ignorantia dinorum ex peccato primi parentis consecuta est. Qui autem sic sunt infideles dantur quod proprie alia peccata que sunt fidei remitti non possunt non autem dantur proprie infidelitatis peccatum. Unde dominus dicit Iob 15. Si non venisset et locutus es fuisse peccatum non haberent quod exponeret Augustinus dicit quod loquitur de illo peccato quod non crediderunt in christum. Ad primum ergo dicendum quod habere fidem non est in natura humana. sed in natura humana est

ut mens hominis non repugnet iteriori instinctui et exteriori vitatis predicationi vnde infidelitas secundum hoc est in nomine. Ad secundum dicendum quod ratio illa procedit de infidelitate secundum quod in portat simpliciter negationem. Ad tertium dicendum quod infidelitas secundum quod est peccatum oritur ex superbia ex qua contigit quod homo intellectui suo non vult subiacere regulam fidei et sano intellectui patrum. Unde Gregorius dicit 31. moralium quod ex iam gloria oriuntur nouitatus preceptis superbia. Quis possit dici quod sicut virtutes theologice non reducuntur ad virtutes cardinales sed sunt potius eis: ita est vitia opposita virtutibus cardinalibus non reducuntur ad vitia capitalia.

Ad secundum sic procedit.

Videtur quod infidelitas non sit in intellectu sic in subiecto. Quod enim peccatum in voluntate est. ut Augustinus dicit in 1. libro de duobus animabus. sed infidelitas est quoddam peccatum ut dicitur est. ergo infidelitas est in voluntate non in intellectu. Respondetur. Infidelitas habet rationem peccati. ex eo quod predicatio fidei continetur sed contemnitur ad voluntatem pertinet. ergo infidelitas est in voluntate. Respondetur 2. ad Cor. 11. super illud. Ipe sathanas tras figurat se in angelum lucis dicitur glo. quod si angelus malus se bonum fingat. et si credat bonus non est error. periculosus aut morbidus si faciat vel dicat que bonis angelis congruunt: cuius ratio esse videtur. prope rectitudinem voluntatis eius quod ei inheret intendens bono angelico adherere ergo totum peccatum infidelitatis esse videtur in perversa voluntate. non ergo est in intellectu sic in subiecto. Sed contra. Contraria sunt in eodem subiecto. sed fides cui contraria infidelitas est in intellectu sic in subiecto. ergo infidelitas in intellectu est. Respondetur dicendum quod sic. dicitur est: peccatum dicitur esse in illa potentia que est principium actus peccati. Actus autem peccati potest habere duplex principium. Unum quod est primum et vltimum. quod importat omnes actus peccatorum. et hoc principium est voluntas. quia omne peccatum est voluntarium. Aliud autem principium actus peccati est proprium et primum quod elicit peccati actus sicut occupabilis est principium gula et luxurie et hoc gloria et luxuria dicitur esse in occupabilibus. Dissentire autem quod est proprium actus infidelitatis est actus intellectus. sed motus a voluntate: sic et assentire. et ideo infidelitas sicut et fides est quidem in intellectu sicut in primo subiecto: in voluntate autem sicut in primo motu. et hoc modo dicitur omne peccatum esse in voluntate. Unde per rursus ad primum. Ad secundum dicendum quod contemnitus voluntatis contra dissentium in intellectu in quo proficit ratio infidelitatis. vnde contra infidelitatis est in voluntate. sed ipsa infidelitas

est in intellectu. Ad tñu dicēdū q̄ ille qui credit malū angelū eē bonū .nō dissēt ab eo qd̄ ē fidei . quia sēsus corporis fallit: mēs vō nō remouet a vera rectaq; snia. ur ibidē dic glo. s; si aliquis sathane adheret cū īcipit ad sua adducere .i. ad mala z falsa . tūc n̄ ca ret pctō . ut ibidē dicitur

Ad tertium sic pro

cedit. **V**idel q̄ ifidelitas nō sit maximū peccator. **D**icit n. Aug. z hēt .6. q. i. **U**trū catholicū pessis morib; .alicui heretico ī cui? vita p̄ter id q̄ heretic? ē nō inueniūt homies qd̄ r̄p̄bendāt p̄ponere debeam? . nō audeo v̄cipitare sniam . sed hereticus ē infidel. ḡ n̄ ē simplicit̄ dicēdū q̄ infidelitas sit maximū pctōz. **I**llud qd̄ diminuit. ul' excusat pctm̄ nō v̄r eē maximū pctm̄: s; infidelitas excusat uel diminuit peccatuz. **D**icit n. ap̄ls i. ad **T**himoſ. p̄ Prius fui blasphem' z p̄secutor z otumeliosus. sed miam c̄secut' sū : q̄ ignorās feci in incredulitate : ḡ infidelitas nō ē maxim pctm̄. **M**aiori pctō d̄betur maior pena. s̄m illud Deut. 25: **P**ro mēsurā pcti erit z plagaz mod' . sed maior pena d̄betur fidelib; peccātib; q̄ infidelib; . s̄m illud ad **H**eb. 10: **M**ulto magi putat' d̄ciora mereri supplicia q̄ filiū dei d̄culcauerit . z s̄ā guinē testī pollutū duxerit ī q̄ sc̄ificat' ē . ḡ ī fidelitas n̄ ē maxim pctm̄. **S**z ē qd̄ **A**ugustin' dicit exponēs illud **I**oh. **S**i nō venissem z locut' eis fuissē pctm̄ nō haberent **M**agnū qd̄ ingt qd̄dā pctm̄ sub generali noīe vult itelligi : **B**. n. ē pctm̄ . i. ifidelitatis q̄ tenētur cūtra pctā . ifidelitas ḡ ē maxim peccator. **D**icēdū q̄ oē pctm̄ foſalit' cōstituit ī aduersiōe a deo . ut s̄ d̄c̄m ē . vñ tāto aliq̄ pctm̄ ē ḡui' . q̄to p̄ ip̄z hō magi a deo sepatur . **P**er ifidelitatē at̄ maxie hō a deo elōgatur : q̄ nec verā dei cognitionē habet **P**er falsā at̄ cōgnitōem ip̄i' n̄ app̄q̄t ei . s; magis ab eo elōgatur . nec pōt eē q̄stū ad qd̄ deū cōḡscat q̄ falsā op̄iōez de eo h; : q̄a id qd̄ ip̄e opinatur nō ē de' . **U**n̄ manifestū ē q̄ pctm̄ ifidelitatis ē mai' oib; pctis q̄ cōtigūt ī p̄uersitate mox . **S**ec' at̄ ē d̄ pctis q̄ oppo nūt alyz v̄tutib; theologice . ut ifra dicitur **A**d p̄mū ḡ dicēdū q̄ nihil phib; peccatū qd̄ ē ḡui' s̄m suū gen' . eē mi' ḡue s̄m ali' quas circūstārias . **E**t iō **A**ug' noluit precipitare sententiā d̄ malo catholico z heretico

alias nō peccāte : q̄a pctm̄ heretici z si sit ḡ uius ex genere : pōt tñ ex aliq̄ circūstātia al' leuari . z eō' pctz catholici ex aliq̄ circūstātia a aggruari . **A**d secūdū dicēdū q̄ ifidelitas h; īgrātia adiūctā . z h; v̄s̄s̄nū ad ea q̄ sunt fidei . z ex hac pte h; rōnē pcti ḡuissimī **E**x pte aut̄ īgrātie habet aliq̄ rōez excusati onis . z maxie quādo aliq̄ ex malitia nō peccat . sic fuit in ap̄lo. **A**d tñu dicēdū q̄ ifid lis p̄ pctō ifidelitatis ḡui' puni' q̄ ali' peccator p̄ q̄cūq; alio pctō cōsiderato pcti gene re . s; p̄ alio pctō pura p̄ aduſiō si cōmittat a fideli z ab ifideli . ceterl parib; ḡui' peccat fidelis q̄ infidelis . tū p̄p̄ notitiā vitati ex fide . tū ēt p̄p̄ facta fidei q̄bus ē imbutus q̄ bus peccando cōtumeliā facit

Ad quartum sic pro

cedit. **V**idel q̄ q̄libet actio ifidel sit peccatū : q̄a sup̄ illud **R**o. 14: oē q̄ non est ex fide pctm̄ ē dic glo. **D**is ifideliū vita ē peccatuz sed ad vitā ifideliū p̄inet oē qd̄ agūt . ḡ oīs actio ifidē ē pctz . **F**idelis it̄eritōez dirigit . s; nullum bonum potest esse qd̄ nō est ex iten tiōe recta . ḡ ī ifidelib; nulla actio pōt eē bona . **C**orrupto pori corūp̄it' z posteri' sed act' fidei p̄cedit act' oīum virtutum ḡ cū ī ifidelib; non sit act' fidei . nullū bonū opus facere possunt : s; in oī actu suo peccāt . **S**z ē qd̄ **C**ornelio ad huc ifideli exi stētī d̄c̄m ē q̄ accepte erāt elyse ei' deo . ḡ n̄ oīs actio ifidelis ē pctm̄ : s; aliq̄ ei' actio ē bona . **R** dicēdū q̄ sic supra d̄c̄m ē : peccatū mortale tollit ḡz ḡui' faciētē . n̄ at̄ tota lit̄ corūp̄it' bonū nature . **U**n̄ cū ifidelitas sit qd̄dā pctm̄ mortale : ifideles qd̄ ḡra ca rēt : remanet tñ ī eis aliq̄ bonū n̄ae . vñ ma nifestū ē q̄ ifideles nō p̄nt opari bona opa q̄ sūt ex ḡra . s; opa meritoria : tñ bona opera ad q̄ sufficit bonū n̄ae aliq̄lit' opari p̄nt . **U**n̄ nō o; q̄ ī oī suo ope peccēt : sed q̄ncūq; ali' qd̄ op' opant' ex ifidelitate tūc peccāt . **S**i cut . n. h̄ns fidē pōt aliq̄ op' cōmittere ī ac tu quē nō refert ad fidei finē vel uenialiter l' etiā mortaliter peccādo . ita etiā ifidelis pōt aliq̄ bonū actū facere in eo qd̄ nō refert ad finē ifidelitatis . **A**d p̄mū ḡ dicēdū q̄ v̄bū illud ē intelligēdū uel q̄a vita ifideliū nō pōt esse sine pctō : cū pctā sine fide n̄ tol lāt : uel q̄a qd̄ agūt ex ifidelitate : pctm̄ ē **U**n̄ ibidē subdit . **Q**uia oīs ifidelis uiuens

vel agēs uehemēt peccat. ¶ Ad secūdu dīcē
dum q̄ fides dirigit intētiōez respectu finis
ultimi supnaturalis. s̄ lumē etiā natural' rō
nis pōt dirigere itētiōē respectu alicui' bo
ni onatural'. ¶ Ad tertiū dīcēdu q̄ p̄ ifidelita
tē nō corrūpit totalit' ifidelib' rō naturalis
qn̄ r̄maneat in eis aliq̄ veri cognitio p̄ quaz
facere p̄nt aliq̄ op' d' gener' bonoz. De cor
nelio tñ sciēdu ē q̄ ifidelis nō erat: aliogn
ei' opatio accepta nō fuisset deo cui sine fi
de null' pōt placere. Dabebat at̄ fidē iplici
tā nōdū maifestata euāgely uitate. vñ vt eū
ī fide pleni' istrueret mittit ad eū Petrus.

Ad quintum sic pro

cedit. ¶ Uides q̄ nō sint plures ifidelitat' spe
cies. Cū. n. fides et ifidelitas sint tria o3 q̄
sint circa idē. s̄ forale obm̄ fidei ē uitas p̄ma
a q̄ h3 unitatē h3 mltā maifestat' credat. ḡ etiā
ob3 ifidelitat' ē uitas p̄ma. Ea uo q̄ discre
dit ifidel' m̄aliū se h̄nt ī ifidelitate s̄ tria s̄
spēs nō at̄cedit fm̄ p̄ncipia m̄alia. s̄ fm̄ p̄n
cipia foralia. ḡ ifidelitat' n̄ se diuerse spēs fm̄
d̄r̄sitate eoz ī qb' ifideles errāt. ¶ P̄. Infi
nit' mōis pōt aliq̄ a uitate fidei deniare. si
ḡ fm̄ d̄r̄sitates erroz d̄r̄se spēs ifidelitatis
assignēf. uides sequi q̄ sint ifinite ifidelta
tis spēs et ita hui' mōi spēs nō sūt cōsiderāde
¶ P̄. Idē nō inuenit in d̄r̄sis spēs sed cō
tigit aliq̄ eē ifidelē. ex eo q̄ errat circa d̄r̄
sa ḡ d̄r̄sitas erroz n̄ facit d̄r̄sas spēs ifidelta
tis. sic ḡ ifidelitatis nō sūt plures spēs. ¶ S3
est q̄ vnicuiq̄ uirtuti opponit̄ plures spēs
uicioz. bonū. n. d̄r̄git vno mō. malū uō mlt
tuplicit' ut p3 p̄ d̄yo. 4. ca. de diu. no. r̄per
p̄hm̄ ī 2. et̄bicoz. s̄ fides ē vna uirt' ḡ ei op
nūf plures ifidelitatis spēs. ¶ P̄. dīcēdu
q̄ q̄libet uirt' cōsistit ī h3 q̄ at̄tigit r̄gulā aliq̄
cognitōis v' opatōis huane. ut supra d̄cm ē
At̄tigit aut̄ r̄gulā ē vno mō circa vnā ma
teriā. s̄ a r̄gulā deuiare d̄r̄git mltipliciter
et iō vni uirtuti multa uitia opponit̄. D̄nerfi
tas aut̄ uicioz q̄ vnicuiq̄ uirtuti opponit̄ pōt
cōsiderari duplicit'. Vno mō fm̄ d̄r̄sa h̄itudi
nē ad uirtutē et fm̄ h3 d̄r̄sitate sunt quedam
spēs uicioz q̄ opponit̄ uirtuti. sic uirtuti mo
rali opponit̄ vni uitiū fm̄ excessū ad uirtutē
et aliud uitiū h3 d̄fectū a uirtute. Alio mō pōt
cōsiderari d̄r̄sitas uicioz oppo sitoz vni uirtuti
scōz corruptionē d̄r̄soz q̄ ad uirtutē regrunf
et scōz h3 vni uirtuti puta tēperatiōe uel fortitute

dini opponit̄ infinita uitia scdm̄ q̄ ifinitis
modis d̄r̄sitas circūstātiās utur̄ coruū
pi ut a rectitudie uirtutis recedat. vñ et py
thagorici malū posuerūt ifinitū. Sic ḡ dī
cēdu q̄ si ifidelitas at̄tēdat̄ circa opatōez ad
fidē. d̄r̄se sūt ifidelitat' spēs et numero uete
minate. Cū. n. peccm̄ ifidelitatis d̄r̄silit' ī remi
tēdo fidei. h3 pōt cōtingēf dupliciter. Quia
aut̄ renitit' fidei nōdū suscepte et talis ifide
litas ē paganoz siue gentiliū. Aut renititur
fidei xp̄iane suscepte. uel ī figura. et sic ē infi
delitas iudeoz. uel ī uita maifestatione ue
ritatis: et sic ē ifidelitas hereticoz. Uñ ī ge
nerali p̄nt assignari tres pred. cte spēs ifide
litas. Si uo d̄r̄stiguat̄ ifidelitatis spēs h3 er
roz ī diuerfis q̄ ad fidē p̄tinet. tunc nō sūt
determinate ifidelitatis spēs: p̄nt. n. erroref
ī ifinitū multiplicari: ut p3 p̄ Aug. ī lib. de
heresib'. ¶ Ad p̄mū ḡ dīcēdu q̄ forālis rō
alicui' pcti pōt accipi duplicit'. Uñ fm̄ in
tentiōez peccātis: et h3 h̄ id ad qd̄ cōuertit
peccās ē forāle ob3 pcti: et ex h3 d̄r̄sificat̄ ei'
spēs. Alio fm̄ rōnē mali: et sic illud bonū
a q̄ recedit ē forāle obm̄ pcti: s̄ ex pte pctm̄
nō h3 spēm. imo ē priuatio spēi. Sic ḡ dīcē
du ē q̄ ifidelitat' ob3 ē uitas p̄ma sic a q̄ re
cedit: s̄ forāle ei' ob3 sicut ad qd̄ cōuertitur
ē snia falsa quā sequit': et ex hac pte ei' spēs
d̄r̄sificat̄. Uñ sicut caritas est vna que iherz
sūmo bono. sunt at̄ d̄r̄sa uitia caritati oppo
sita q̄ p̄ cōuersatiōē ad d̄r̄sa bona t̄palia re
cedūt ab vno sūmo bono: et itez fm̄ d̄r̄sas
habitudines iordiatas ad deū: ita etiā fidel
ē vna uirtus ex h3 qd̄ ad heret vni p̄ime uitati
s̄ ifidelitatis spēs sūt multe ex h3 q̄ ifideles
d̄r̄sas et falsas snias sequūtur. ¶ Ad scōz dī
cēdu q̄ obiectio illa p̄cedit de distinctione
spēz ifidelitatis h3 d̄r̄sa ī q̄bus errat. ¶ Ad
tertiū dīcēdu q̄ sicut fides ē vna q̄ multa
credit ī ordine ad vnū: ita ifidelitas pōt esse
vna etiā si in mltis erret iq̄tū oia h̄nt ordi
nē ad vnū. nihil tñ p̄hibet hominē in d̄r̄sis
ifidelitat' spēs errare: sic etiā pōt vn' hō
d̄r̄sif vicijs sbiacē et d̄r̄sis corp'alib' morbis

Ad sextum sic proce

dit. ¶ Uides q̄ ifidelitas gētiliū siue pagano
rū sit grauior ceteris. Sic. n. corp'alis morbus
tāto ē grauior: quāto saluti p̄ncipalioz mē
bri mag' d̄r̄sitas: ita peccm̄ tāto uidet̄ esse gra
ui' q̄sto d̄r̄sitas ei qd̄ ē p̄ncipalius in uirtute

sed pncipali^o in fide e fides vnitatis dine : a q^o deficiunt gētiles mltitudinē deoz credētes q^o eoz ifidelitas e grauiſſima. ¶ **I**n hereticos tāto heresis aliq^o drestabilior e quāto in plurib^o z pncipaliorib^o vitari fidei contra dicunt : sic heresis **A**rry q^o sepauit vinitatē detestabilior fuit q^o heresis **N**estory q^o sepauit hūanitatē xpi a psona filij dei . s3 gētiles in plurib^o z pncipaliorib^o recedūt a fide q^o iudei z heretici : q^o oīo nihil de fide recipiūt . g^o eoz ifidelitas e grauiſſima. ¶ **D**e bonū e diminutiū mali . s3 aliq^o bonū e in iudeis q^o vntē vet^o testamētū eē a deo : bonū etiā e i hereticis q^o venerāt nouū testm^o g^o mī peccāt q^o gētiles q^o vtrūq^o testamētūz dtestāt . ¶ **S**3 e q^o d^o . 2 . **P**et . 2 . **M**elius n . erat illis nō cogſcere viā iustitie q^o p^o cognitionē retrorsū ouerti : s3 gētiles nō cognouerūt viā iustitie . heretici autē z iudei aliq^oliē cogſcetes dſuerūt . g^o eoz pctm^o e graui^o . **R** : dicēdū q^o i ifidelitate sic dēz e duo pnt dſiderari . Quoz vnū e opatio ei^o ad fidē . et ex hac pte aliq^o gūi^o d^o fidē peccāt q^o iudei renitiſ ſuſcepte q^o g^o fmitif fidei nodū ſuſcepte ſicut gūi^o peccāt q^o nō implet q^o pmiſit q^o ſi nō implet q^o nūq^o pmiſit . z fm h^o ifidelitaf hereticoz q^o pſitēf fidē euāgely z ei renitiſ eā corūpētes gūi^o peccāt q^o iudei q^o fidem euāgely nūq^o ſuſceperūt . s3 q^o ſuſceperūt ei^o figurā in veti lege quā male inſpretātes corūpūnt : iō etiā eoz ifidelitas e graui^o peccatū q^o ifidelitas gētiliū q^o nullo mō fidem euāgely ſuſceperūt . **A**liud q^o in ifidelitate dſiderat e corūptio eoz q^o ad fidē ptinet z fm h^o cū in plurib^o erēt gētiles q^o iudei . z iudei q^o heretici . gūior e ifidelitas gētiliū q^o iudoz . z iudeoz q^o hereticoz : niſi forte q^o rūdaz puta **M**anicheoz q^o ēt circa credibilia pl^o errāt q^o gētiles **D**ax tñ duaz gūitatū pma pōderat ſecūde q^o tū ad rōnē culpe : quia i fidelitas h3 rōnē culpe ut ſupra dcm est magis ex h^o q^o fmitif fidei q^o ex h^o q^o nō h3 ea q^o ſunt fidei . **B** . n . videt ut dcm e magis ad rōnē pene ptinere . **U**n^o ſimpliciē loquēdo inſi dilitas hereticoz e peſſima . **E**t p h^o p3 rñſio ad obiecta

Ad ſeptimuz ſic pro cedie . **U**n^o q^o nō ſit cū ifidelib^o publice diſputādū **D**icit . n . apls . 2 . ad **T**himoſ . 2 . **N**oli v^o d^o tēdē : ad nihil . n . vtile e niſi ad ſbuerſio

nē audiētū . s3 diſputatio publica cū ifidelib^o fieri nō pot ſine d^o tēdē v^o boz g^o nō e publi ce diſputādū cū ifidelib^o ¶ **L**ex **M**arcia auguſti p canones cōfirmata ſic dic^o . **I**n iuriā facit iudicio fligiōſiſſime ſynodi ſi q^o ſemel iudicata aut recte diſpoſita ſuolue^o z publice diſputare d^o tēdit . s3 oīa q^o ad fidē ptinent ſunt p ſacra d^o cilia d^o ſiniata . q^o gūi^o peccāt i iuriā ſynodo faciēs ſi q^o d^o eiſ q^o ſūt fidei publice diſputare preſumat . ¶ **D**iſputatio argumētis aliq^o agif . s3 argumētum e rō rei dubie faciēs fidē : ea at q^o ſunt fidei cū ſint certiffima nō ſūt i dubitationē adducēda . g^o d^o ei� q^o ſūt fidei nō e publice diſputādū . **S**3 e q^o **A**ct^o 9 . d^o q^o **S**aul^o iualeſcebat z ſu^o debat iudeos z q^o loq^o bat cū gētib^o z diſputabat cū grecis . **R** : d^o q^o i diſputatōe fidē duo ſunt dſiderāda . **U**nū q^o d^o e pte diſputat^o . **A**liud at ex pte audiētū . **E**t pte q^o d^o diſputat^o e dſiderāda intētio . **S**i . n . diſputet tāq^o d^o fide dubitās z vitatē fidei p certo nō ſupponēs . s3 argumētū expir^o itēdens . pculdubio peccāt tāq^o d^o dubi^o i fide z ifidelis **S**i autē diſputet aliq^o d^o fide ad cōfutādū erro res ul^o etiā ad exercitiū . laudabile e . **E**t pte vero audiētū dſiderādū e v^o illi q^o diſputa tionem audiūt ſint inſtructi z firmi in fide aut ſimplices z in fide titubātes . **E**t quidē corā ſapientib^o i fide firmis nullum piculuz e diſputare de fide . ſed circa ſimplices e diſtinguēdū . **Q**uia aut ſunt ſolllicitati ſine pulſati ab ifidelib^o . puta iudeis uel hereticis ſi ue paganis nitentib^o corūpe i eis fidē . **A**ut oīo nō ſunt ſollitaciri ſup^o . ſic in terris i qb^o nō ſunt infideles . **I**n p^o caſu neceſſariū eſt publice diſputare d^o fide . dūmō iueniantur aliq^o ad h^o ſufficiētes et idonei q^o errores cōſutare pnt . **P**er h^o . n . ſimplices i fide firmabū e . z tolleſ ifidelib^o decipiēdi facultas . z ipſa taciturnitas eoz q^o reſiſtē deberēt puertētib^o fidei vitatē . eēt erroz cōfirmatio . **U**n^o **S**re g^o i 2 . paſtoral . **S**ic icauta locutio i errozē p^o trahit . ita indiſcretū ſilentū eoz q^o erudiri poterāt i errore d^o reliquit . **I**n 2 . v^o caſu piculoſū e publice diſputare d^o fide corā ſimplicib^o q^o fides ex hoc e firmioz q^o nihil diuer ſū audierūt ab eo q^o credūt . z iō nō expedit eis ut vba ifideliū audiāt diſputātū d^o fidem ¶ **A**d p^o mū g^o dicēdū q^o apls nō phibet totaliſ diſputationē : ſ3 inordinatā q^o mag^o ſit in d^o tēdē v^o boz q^o firmitate ſnāz . **A**d ſecūdū

dicēdū q̄ lex illa p̄hibet publicā disputati-
onem de fide q̄ p̄cedit ex dubitatione fidei
nō aut̄ illā q̄ ē ad fidei cōfirmationē. ¶ Ad
tertiū dicēdū q̄ nō d̄z disputari de his q̄ sūt
fidei quasi de eius dubitādo: sed propter vi-
tatē manifestādā ⁊ errores cōfutandos. D̄z
eniz ad fidei cōfirmationē aliquādo cū infi-
delibus disputare. q̄z quidē defendēdo fi-
dem. s̄m illud. i. Petri. 3. Parati s̄p ad satis-
factionē oī poscētī uos rōem de ea q̄ est i uo-
bis spe ⁊ fide: q̄z aut̄ ad conuincēdos er-
rātes: s̄m illud Titū. 1. Ut sit potēs exhor-
tari i doctrina sana: ⁊ eos q̄ d̄z dicunt arguē

Ad octauū sic proce-

ditur. ¶ Uidef q̄ infideles nullo mō cōpellen-
di sit ad fidē. D̄r. n. Mat. 13. q̄ fuit p̄ssa
milias i cui⁹ agro erāt cīcānia seminata q̄ si
erāt ab eo: uis im⁹ ⁊ colligim⁹ ea: ⁊ ip̄e respō-
dit. Nō ne forte colligētēs cīcāniā eradice-
t̄ sil' cū eis triticū. Ubi dicit. Criso. Nec di-
cit dñs p̄hibēs occisiōes fieri. Nec. n. op̄z
interficere hereticū: q̄ si eos occideritis: ne-
cesse ē mltos scōz sil' s̄buerti. ḡ uidef q̄ pari
rōe nec aliq̄ infideles sit ad fidez cogēdi. ¶
In d̄re. di. 45. sic d̄r. De iudeis p̄cipit scā
synodus neminē deiceps ad credēdū uī, i fer-
re: ḡ pari rōe nec aliq̄ infideles sūt ad fidē co-
gēdi. ¶ Aug. d̄c q̄ ceta pōt hō nolēs. cre-
dere vō nō nisi uolēs: s̄z uolūtas cogi n̄ p̄t: ḡ
uidef q̄ infideles n̄ sit ad fidē cogēdi. ¶ E-
ḡech. 18. d̄r ex p̄sona dī. Nolo mortē pecca-
toris: s̄z nos d̄bem⁹ uolūtatē nrāz cōformā-
dine ut s̄ d̄z ē: ḡ et nos n̄ d̄bem⁹ uelle q̄ in
fideles occidāt. S̄z ē qd̄ d̄r Luce. 14. Cri-
i uias ⁊ sepēs ⁊ p̄pelle intrare ut impleat dom⁹
mea: s̄z boies i domū dī. i. i scām ecclesiam
intrāt p̄ fidē. ḡ aliq̄ sūt cōpellēdi ad fidem.

¶ Ad dicēdū q̄ infidelitū qdā sūt q̄ nunq̄ su-
scēperūt fidē sic gentiles ⁊ iudei ⁊ tales nul-
lo mō sūt ad fidē cōpellēdi ut ipsi credāt: q̄
credere uolūtāt̄ ē. sunt tamē cōpellēdi a fidē
lib' si assit facultas: ut fidē nō ip̄ediant uel
blasfemys uel malis p̄suasionib⁹: uel etiam
apertis persecutionib⁹. ⁊ p̄p̄ fideles chris-
ti frequēter s̄ infideles bellum mouent: nō
quidēz ut eos ad credendum cogant: q̄ si
etiā eos uicissent ⁊ captiuos haberēt: i eoz
libertate relinquerēt an credere uellēt: s̄z p̄p̄
ut eos cōpellāt ne fidē xp̄i ip̄ediāt. Alij vō
s̄ infideles q̄ q̄z fidē susceperūt ⁊ eā p̄fitēt

sicut heretici ⁊ q̄z apostate. ⁊ tales sunt
etiā corpali⁹ cōpellerē ut impleant qd̄ p̄mise-
rūt. ⁊ teneāt qd̄ semel susceperūt. ¶ Ad p̄-
mū ḡ dicēdū q̄ illā auctoritatē qdā itellexe-
rūt eē p̄hibitūā n̄ qdē excoicationū hereti-
coz s̄z eoz occisionū. ut p̄z p̄ auctoritatem
Criso. inductā Et Aug⁹ ad Uicētū de se di-
cit: Nec p̄mit⁹ mea finia erat neminē ad y-
nitatē xp̄i eē cogēdū. vbo eē agēdū: disputa-
tione pugnādū. s̄z h̄ opio mea nō d̄dicētū
v̄bis s̄z d̄mōstrātū sup̄a exem. plis. legū. n-
terror ita p̄fuit ut mlti dicāt. gr̄as dño qui
uincula nr̄a dirupit. Qd̄ ḡ dñs d̄c: Sinite
vtraq̄z c̄scere vsq̄ ad messē. q̄l̄t̄ intelliv-
gendū sit apparet ex h̄ qd̄ subdit: Ne forte
colligētēs zizaniā eradicetis sil' cū eis ⁊ triti-
cū ubi satis ondit sic Aug⁹ dicit 3 epistolaz
Permeniā. Cū met⁹ iste nō subest. i. quā-
do ita cuiuscūq̄z crimē notū ē ⁊ oib⁹ execra-
bile apparet ut v̄l nullo p̄fius ul' nō tales
habeāt d̄fēsores p̄ q̄s possit scisma cōtigerē. n̄
dormiat seueritas discipline. ¶ Ad secūduz
dicēdū q̄ iudei si nullo mō acceperūt fidez
nullo mō sūt cogēdi ad fidē si at acceperūt fi-
dē: oī ut fides nccitate cogāt retinere. sic in
eodē ca. d̄r. ¶ Ad t̄tiū dicēdū q̄ sicut uoue-
re ē uolūtatis. reddere aut̄ nccitat̄: ita acci-
pere fidem ē uolūtatis. s̄z tenere iā acceptāz
ē necessitatis. ⁊ iō heretici sūt cōpellēdi ut fi-
dē teneāt. Dic. n. Aug⁹ ad Bonifaciū comi-
tē Ubi ē q̄ isti clamāt cōstauerūt libertz ē
credere l' n̄ credere: cui v̄i xps̄ intulit agnoscat
i paulo p̄us cōḡscētez xp̄m ⁊ postea docētē
¶ Ad q̄rtū dicēdū q̄ sic in eadē epla Aug⁹
d̄c: Nullus nr̄m uult aliq̄ hereticū p̄ze
s̄z aliē nō meruit habere pacem dom⁹. Dauid
nisi absalon fili⁹ ei⁹ in bello qd̄ s̄ patrē gere-
bat fuisset extict⁹. sic ecclia catholica si ex a-
liquoꝝ p̄ditiōe ceteros colligit. uolōrē ma-
ni sanat cordis tantoꝝ liberatione populoz

Ad nonū sic proce-

dit. ¶ Uidef q̄ infidelib⁹ possit cōcari. Dic. n.
apls. i. ad Cor. 1. Si q̄s uocat uos infide-
liū ad cenā ⁊ uult ire. oē qd̄ uob̄ apponitur
māducate. Et Criso. d̄c Ad mēsa pagano-
rū si uoluer̄ ire sine ulla p̄hibitōe p̄mittim⁹
s̄z ad cenā alicui⁹ ire ē ei coicare. ḡ licet infi-
delib⁹ coicare. ¶ P̄. Ap̄lus d̄c. i. ad Cor. 5.
Quid mibi ē de his q̄ foris sūt iudicare foris
aut̄ sūt infideles. cū ḡ p̄ iuditiū ecclie aliq̄z

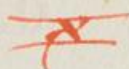
induce infideli. Et iō nullo modo p̄mittit ec-
clia q̄ infideles acquirāt dñiuz sup fideles
l̄ ql̄icūq; eis p̄ficiāt i aliq̄ officio. Alio° pos-
sumus loq̄ d̄ dñio uel p̄latōe iaz p̄xiti. Ubi
cōsiderādū ē q̄ dñiuz uel p̄latio introducta
sūt ex iure huāno: distinctio at̄ fideliiū z infi-
deliū ē ex iure dīno. Ius aut̄ dīnum qd̄ ē ex
gr̄a: nō tollit ius huānū qd̄ ē ex nāli rōne. iō
distinctio fideliiū z infideliiū s̄ se considera-
ta nō tollit dñiūm z p̄latōnē infideliiū supra
fideles. P̄t̄ tñ iuste p̄ sniam uel ordinatōez
ecclie auctoritatē dei hñtis tale ius dominij
uel p̄latōnis tolli: q̄a infideles merito sue in-
fidelitatis merētur p̄atez amittere sup fide-
les: q̄ trāsierunt i filios dei. s̄ hoc qd̄ ecclia
qñq; facit: qñq; aut̄ nō facit. In illis. n. infide-
libus q̄ ē t̄pali subiectōe subyciunt ecclesie
z mēbris ei°. B̄ ius ecclesia statuit: vt seru-
i iudeoz cū fuerit factus xp̄ianus statim a ser-
uitute liberetur nullo p̄cio dato si fuerit vna-
culus. i. in seruitute natus. Et similit̄ si infide-
lis existens fuerit emptus ad seruitiū. Si at̄
fuerit ep̄r ad mercatōnē tenet eū infra tres
mēses exponere ad uendēdū. nā i h̄ iniuriāz
nō facit ecclia: q̄ cū ip̄i iudei sint sui ecclie
pōt disponere d̄ reb⁹ eoz. Sic etiā p̄cipes
seculares multas leges ediderūt circa suos
subditos i fauorē libertatis. In illis vō infi-
delibus q̄ t̄pali ecclie uel ei° mēbris n̄ t̄bia
cēt: p̄dictū ius ecclie nō statuit: s̄ possēt in-
stituer̄ de iure z hoc factū ad scādaliū vitādū
Sic ē dñs Math. i. 7. oñdit q̄ potat se a tri-
butū exculfare: q̄ liberi sūt filij: tñ mādauit
tributū solui ad scādaliū vitādū. Ita etiā z
Paulus cū dixisset q̄ serui dños suos bono-
rarēt: subiungit: Ne nomen dñi z doctrina
blasfemēt. Vñ p̄ r̄isso ad p̄mū. Ad secun-
dū, dicēdū q̄ illa p̄latō cesaris p̄xistebat di-
stinctōi fideliiū ab infidelibus. vñ nō solueba-
tur p̄ uersionē aliq̄z ad fidē. z vtile erat q̄
aliq̄ fideles locū in familia ip̄aroris haberēt
ad defēdēdū alios fideles: sicut b̄tis Seba-
stianus xp̄ianorū aios q̄s i tormētis videbat
deficere cōfortabat. z ad h̄ latebat s̄ milita-
ri clamide in domo Diocleciani. Ad ter-
tiū dicēdū q̄ serui subyciūt dñis suis ad to-
tā vitā z subditi p̄fectis ad oīa negocia. sed
ministri artificū subdunt̄ eis ad aliqua sp̄a
lia opa. vñ piculosus ē q̄ infideles accipiāt
dñiū l̄ p̄latōnē sup fideles q̄ accipiāt ab
eis misteriiū i aliq̄ artificio. z iō p̄mittit ecclia

q̄ xp̄iani p̄nt colere ēras iudeoz: q̄ p̄ h̄ n̄ h̄nt
necesse uersari cū eis. Salomon etiā expe-
tyt a rege Tyri magistros operū ad ligna ce-
denda: ut h̄r 3. Regl. 6. Et tñ si ex tali coica-
tōe ul̄ conuictu subuersio fideliiū timeretur
esset penitus interdicēdum.

Ad vndecimum sic

peccat̄. Uidef q̄ ritus infideliiū n̄ sint tolerā-
di. Manifestū ē. n. q̄ infideles in suis ritib⁹
peccāt eos seruādo. s̄ p̄ctō videt̄ cōfētire q̄
nō p̄hibz cū p̄hibere possit: ut h̄r i glo. Ro-
p̄ sup illud: nō solū illi q̄ faciūt: s̄ z q̄ cōfētūt
faciētibus. q̄ peccāt q̄ eoz ritus tolerāt. B̄
Ritus iudeoz idolatrie p̄parant̄: q̄ sup illō
Gal. 5. Nolite itez iugo seruitutis cōtineri.
dic glo. Nō ē leuior hui⁹ legi seruit⁹ q̄ ido-
latrie. sed nō sustineret̄ q̄ idolatrie ritū aliq̄
exercerēt: q̄nimo xp̄ianoz p̄ncipes tēpla ido-
lorum p̄mo claudi z postea dirui fecerūt: ut
Aug⁹ narrat is: d̄ ciui. dei. q̄ sup h̄ etiā ritus
iudeoz tolerari nō debēt. P̄. p̄ctū infide-
litat̄ ē ḡuissimū: ut s̄ dictū ē. s̄ alia peccata
nō tolerātur: s̄ lege puniūt̄: sicut adulteriū
furtuz: z alia huiusmōdi. q̄ etiā ritus infideliiū
tolerādi nō sūt. S̄ d̄ ē qd̄ in decre. di. 45.
c. Qui sincera. dic̄ Greg⁹ d̄ iudeis. P̄s festi-
uitates suas sicut hactenus ip̄i z p̄res eoz p̄
longa colētes t̄pa tenuerūt: liberā habeant
obseruādi celebrādiq; licētā. P̄. dicēdū
q̄ huānū regimē deriuat̄ a dīno regimie z
ip̄m debet imitari. Deus at̄ q̄uis sit oipotēs
z sūme bon⁹ p̄mittit tñ aliq̄ mala fieri i vni-
uerso q̄ p̄hibere posset: ne eis s̄blatis maio-
ra bona tollerent̄: ul̄ etiā peiora mala seq̄rē-
t̄. Sic q̄ z i regimie huāno illi q̄ p̄sūt recte
aliq̄ mala tolerāt ne aliqua bona impediāt: l̄
etiā ne aliq̄ mala peiora icurrātur: sic Aug⁹
dicit i li. d̄ ordine. Aufer meretrices d̄ reb⁹
huāis turbaueris oīa libidib⁹. Sic q̄ q̄uis
infideles in suis ritibus peccēt: tolerari p̄nt
uel p̄ aliq̄ bonū qd̄ in eis puenit: uel p̄p̄
aliq̄ malū qd̄ vitat̄. Ex h̄ aut̄ q̄ iudei ritus
suos obseruāt i q̄bus olim p̄figurabat̄ veri-
tas fidei quā tenem⁹: B̄ bonū pueit q̄ testi-
moniū fidei n̄re habem⁹ ab hostibus z q̄si i
figura nob̄ reputat̄ qd̄ credim⁹. z iō i suis ri-
tibus tolerant̄. Alioz vō infideliiū ritus qui
nihil vitatis aut vtilitatis afferūt nō sūt ali-
ql̄it̄ tolerandi nisi forte ad aliq̄ malū vitan-
dū. s. ad vitādum scandalum uel discidium

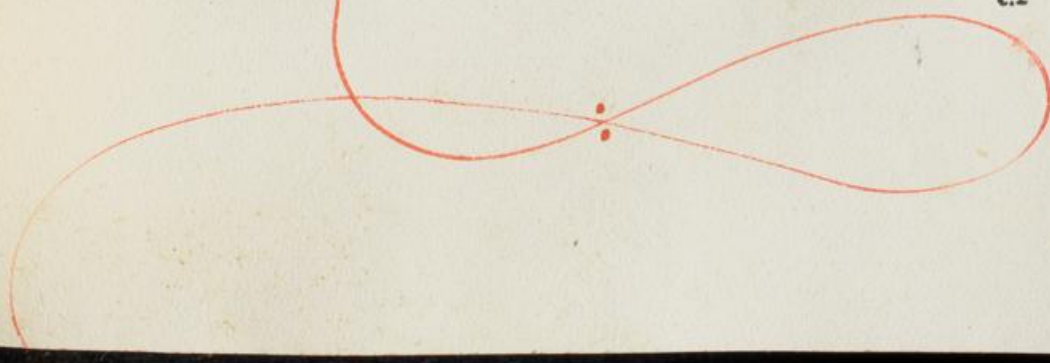

quod ex his posset puenire: uel impedimētuz fa
lutis eoz qui paulatiz sic tolerati ouertitur
ad fidē. pp b. n. etiā hereticorū z paganorū ri
tus aliqñ ecclia tolerauit qñ erat magna in
fidelium multitudo. Et p h p3 rñsio ad obiecta

Ad duodecimum sic

procedit. **V**idetur quod pueri iudeorū z aliorū infi
delium sit baptizādi pētib⁹ inuiti. **M**aius. n.
ē uicūlū mrimoniale q̄s ius patrie ptātis in
puero: qz ius patrie ptātis pōt p boiem solui
cū filiū familias emācipat: vincūlū autē ma
trimoniale n̄ pōt solui p hoīez: s3 illud **M**a
th. 19. **N**ō deus diuinxit hō nō sepet. sed pp
infidelitatē soluit vincūlū mrimoniale. **D**ic
n. apłus. i. ad **C**or. 7. q̄ si infidelis discedit
discedat: nō. n. seruituti subiectus ē frat̄ aut
soror i hui⁹ moi. **E**t canon dicit q̄ si ciuix infi
delis nō uult sine otumelia sui creatoris cū
alio stare: tūc alē diugū nō d3 ei cohabitare
ḡ multo magis pp infidelitatē tollit ius pa
trie ptātis in suos filios. pñt ḡ eorū filij bap
tizari eis inuitis. **P** Magis d3 hōi sub
ueniri circa piculū mortis eterne q̄ circa pi
culū mortis tpalis. sed si aliq̄s uideret hoīez
i piculū mortis tpalis z ei nō ferret auxiliū:
peccaret. cū ḡ filij iudeorū z aliorū infidelium sit
i piculū mortis eterne si parētib⁹ reliquūt q̄
eos in sua infidelitate informāt: uidet q̄ sint
eis auferēdi z baptizandi: z i fide instruēdi
P filij serutorū sūt serui z i ptate dñorū. s3
iudei sūt serui regū z pñcipū. ḡ z filij eorū. re
ges ḡ z pñcipes hñt ptatē d filijs iudeorū fa
cere qd̄ uoluerit. nulla ḡ erit iniuria si eos ba
ptizent inuitis pētib⁹. **P** Quilibet hō
magl ē dei a q̄ habet aīaz q̄s patris carnalis a
q̄ h3 corp⁹. nō ḡ ē iūstū si pueri iudeorū car
nalib⁹ pētib⁹ auferant z deo p baptismū cō
secrent. **P** Baptismus efficacior: ē ad sa
lutē q̄ pdicatio: qz p baptismū statim tollit
pcti macula reatus pene z apit̄ ianua celi.
sed si piculuz seqtur ex defectu pdicatiois: im
putat ei q̄ n̄ pdicauit: ut h̄r **E**xech. 3. z 33. de
eo q̄ uidet gladiū ueniētē z nō insonuerit tu
ba. ḡ multo magis si pueri iudeorū dānentur
pp defectū baptismi: imputat ad pctn̄ eis q̄
potuerūt baptizare z n̄ baptizauerūt. **P** s3
d̄ ē q̄ nemini ē faciēda iūria: fieret at̄ iude
is iūria si eorū filij baptizārēt eis iūris: qz
amitterēt ius patrie ptātis i filios iā fideles
ḡ eis inuiti nō sūt baptizādi. **P** d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

maximā h3 auctoritatē ecclie cōsuetudo q̄ sp
ē i oibus emulāda: qz z ipa doctrina catho
licorū doctoz ab ecclia auctoritatē habet
vñ magis standū ē auctoritatē ecclie q̄ auc
toritati uel **A**ugustini uel **H**ieronymi uel cu
iuscūqz doctoris. **H**oc at̄ ecclie vsus nūqz
hūit q̄ iudeorū filij inuitis pētib⁹ baptizārē
tur: q̄ quis fuerit retroactis t̄pib⁹ mlti catho
lici pñcipes potētissimi: ut **C**ōstātīn⁹. **T**heo
dosius q̄b⁹ familiares fuerūt scīssimi ep̄i: ut
Siluester **C**ōstātīno: z **A**mbrosi⁹ **T**heodo
sio q̄ nllō mō p̄mississet ab eis ipetrare si h̄
esset cōsonū rōni. **E**t iō piculosū uidet hāc af
fertiōem d̄ nouo inducere ut p̄ cōsuetudi
nē i ecclia hactenus obseruatā: iudeorū iui
tis pētib⁹ filij baptizent. **E**t hui⁹ rō est du
plex. **U**na qd̄ pp piculū fidei. **S**i. n. pueri n̄
dū vsū rōnis hñtes baptismū suscipēt post
modū cū ad p̄fectā etatez puenirēt defacili
possent a pētib⁹ iduci ut reliquerēt qd̄ iḡ
rātes susceperūt qd̄ vergeret i fidei detrimē
tū. **A**lia vō rō ē: qz ipugnat iusticie naturali
Filius. n. nālī ē aliqd̄ patris. z p̄ qd̄ ē a pēti
bus nō distinguit̄ fm̄ corp⁹ q̄ diu i matris
vtero cōtinet: postmoduz vō postq̄ ab v̄ro
egredit̄ anq̄ vsū libi arbitry habeat: cōtinet̄
sb̄ parentū cura sic iō qd̄ spūali vtero. q̄ diu
n. vsū rōnis nō h3 puer: nō differt ab aīali ir
rōnali. **U**n̄ sicut bos ul̄ equus ē alicuius ut
vtat̄ eo cū uoluerit fm̄ ius ciuile sicut pprio
iūsto: Ita d̄ iure nālī ē q̄ filij anq̄s hēat vsū
rōnis sit sb̄ cura p̄ris. **U**n̄ i iusticia nālī eēt
si puer anq̄s habeat vsū rōnis a cura parētū
sōtrahat̄ uel d̄ eo aliqd̄ ordinetur inuitis pa
rētib⁹. **P**ostq̄ aut̄ incipit habet vsū liberi
arbitry iam incipit esse suus: z p̄ q̄tū ad ea
q̄ sūt iuris dñi uel nālīs sibi ipi prouidere: z
tūc ē iducēd⁹ ad fidē nō coactōe s3 p̄suasio
ne: z pōt ēt inuitis pētib⁹ cōsentire fidei z ba
tizari: nō at̄ anq̄s hēat vsū rōnis. **U**n̄ de pu
eris antiq̄z patrū dicitur q̄ saluati sūt i fide
pētū p qd̄ dat̄ intelligi q̄ ad pētes p̄inet
prouidere filijs d̄ sua salute p̄cipue anq̄s ha
beāt vsū rōnis. **A**d p̄mū ḡ d̄ d̄ d̄ d̄ q̄ in vi
culo matrimoniali vterqz cōiugū h3 vsū l
beri arbitry: z vterqz pōt inuito alio fidei al
sentire: s3 hoc nō habz locū i puero anq̄s ha
beat vsū rōis: s3 postq̄ h3 vsū rōnis tūc tenet
similitudo si ouerti uoluerit. **A**d secūdū
d̄ d̄ d̄ q̄ a morte nālī nō ē aliq̄s eripiend⁹
i ordine iuris ciuilis: puta si q̄s a suo iudice

Ad dēnetur ad mortē nālē: nullus dicit violē
ter eripe. vnde nec aliqs debz irrupere ordi
nē iuris naturalis q̄ filius ē sub cura patris
ut eū libet a piculo mortis etne. ¶ Ad tertiu
dicēdū q̄ iudei sūt sui p̄cipū seruitute ciui
li q̄ nō excludit ordinē iur̄ naturalis l' dīni
¶ Ad quartū dicēdū q̄ hō ordinat ad deū
p̄ rōnē p̄ quā eū coḡscere pōt. vñ puer a n̄q̄
vsū rōnis habeat naturali ordine ordinat in
deū p̄ rōnē parētū q̄z cure naturalit̄ sōiacet
z fm̄ eoz dispōnē sūt circa ip̄z dīna agenda
Ad q̄ntū dicēdū q̄ piculū qd̄ seq̄ d̄ p̄dica
tōe om̄issa nō iminet nisi eis q̄bus cōmissū
ē officiu p̄dicādi. vñ i Esch. p̄mittit: Spe
culatozē dedi te filijs isrl'. P̄ouidere aut̄ pu
er̄ infidelū d̄ sacris salutis p̄tinet ad pentes
eoz. vñ eis iminet piculū si p̄ subtractōem
sacroz eoz puuli detrimētū salutis patiant.

¶ Inde consi

Querādū ē d̄ heresi. Circa quā
q̄runt̄ q̄tuor. ¶ p̄ vtz heresis
sit infidelitatis spēs. ¶ fo d̄
materia eius circa quā est.

3. vtrū heretici sint tolerādi ¶ 4. vtrūz re
uertentes sint recipiēdi.

¶ Ad primū sic proce

dit. ¶ Videt̄ q̄ heresis nō sit infidelitatis spēs
Infidelitas. n. i intellectu ē: ut s̄ dictū ē. sed
heresis nō videt̄ ad intellectū p̄tinere: s̄z ma
gis ad vi appetitiuā. Dicit. n. Jero. z habetur
i decre. 24. q. 3. Heresis grece ab electōe di
cit̄: qz. s. ea sibi vñ q̄sq̄ eligat disciplinā quā
putat eē meliorē: electō at̄ ē act⁹ appetitiue
v̄tutis: ut s̄ dictū ē. q̄ heresis nō ē infidelitatis
spēs. ¶ S. Vitiū p̄cipue accipit spēs a fine.
Vñ phs dicit i s̄: ethicoz: q̄ ille q̄ mechatur
ut furel̄ magis ē fur q̄ mechus. s̄z finis here
sis ē cōmodū tpale: z maxie p̄cipat⁹ z gl̄ia
qd̄ p̄tinet ad vitiū supbie uel cupiditatis. Di
cit. n. Aug. i li. d̄ vtilitate credendū q̄ hereti
cus ē q̄ alicuius tpalis cōmodi z maxie gl̄ie
p̄cipat⁹ sui gr̄a falsas ac nouas op̄iones
uel gignit uel seq̄. q̄ heresis nō ē spēs infide
litatis: s̄z magis supbie. ¶ S. Infidelitas cū
sit i intellectu nō videt̄ ad carnē p̄tinere. sed
heresis p̄tinet ad opa carnis. Dicit. n. ap̄tus
ad Gal. 5. Manifesta sūt opa carnis q̄ sūt for
nicatio imūditia: z inē cetera postmodū s̄dit
dissensiones secte: q̄ sūt idē qd̄ hereses. q̄ be

refis nō ē infidelitatis spēs. ¶ S̄z est q̄ falsi
tas vitati opponit̄. s̄z hereticus ē q̄ falsas ul
nouas op̄iones uel gignit uel seq̄tur. q̄ op
ponit̄ vitati cui fides inicit̄. q̄ sub infidelita
te t̄tinet̄. ¶ R. dicēdū q̄ nomē heresis sicut
dictū ē electionē ip̄ortat. Electio aut̄: ut s̄
dictū ē: ē eoz q̄ sūt ad finē p̄supposito fine. i
credēdis at̄ volūtas assentit alicui vō tanq̄
pprio bono: ut ex s̄ dictis p̄z. vñ qd̄ ē p̄cipa
le verū: h̄z rōnē finis vltimi: q̄ aut̄ secūdaria
sūt h̄nt rōnez eoz que sunt ad finē. Quia vō
q̄cūq̄ credit alicuius dicto assentit: p̄cipa
le videt̄ esse z q̄si finis i vnaquaq̄z credulita
te ille cui⁹ dicto assentit: q̄si at̄ secūdaria sūt
ea q̄ q̄s tenēdo vult alicui assentire. Sic q̄ q̄
recte si dē xp̄ianā h̄z: sua volūtate assentit xpo
i his q̄ vere ad eius doctrinā p̄tinet̄. ¶ Recti
tudine q̄ fidei xp̄iane dupliciter q̄s pōt deuia
re. Vno quia ip̄e xpo n̄ vult assentire: z h̄z
q̄si malā volūtatē circa ip̄z finē: z hoc p̄tinet
ad spēs infidelitatis paganoz z iudeoz. Alio
p̄ hoc q̄ itendit qd̄ xpo assentire: sed defi
cit i eligēdo ea q̄b⁹ xpo assentiat: ga n̄ eligit
ea q̄ sūt vere a xpo tradita: sed ea q̄ sibi p̄pa
mēs suggerit. z iō heresis ē infidelitatis spēs
p̄tinēs ad eos q̄ fidē xp̄i p̄fiter̄ sed eius dog
mata corūpūt. ¶ Ad p̄mū q̄ dicēdū q̄ hoc
modo electō p̄tinet ad infidelitatē sicut z vo
lūtas ad fidem: ut s̄ dictū ē. ¶ Ad fm̄ dicen
dū q̄ vitia h̄nt spēs ex fine p̄rio: sed ex fine
remoto h̄nt genus z cām: sicut cū aliqs me
cha⁹ ut furel̄ ē ibi: qd̄ spēs mechie ex p̄po
fine z obo: sed ex fine vltio ondit̄ q̄ mechia
ex furto orit̄ z sub eo t̄tinet̄ sicut effect⁹ sub
cā uel sic spēs sub genere: ut patet ex his q̄
s̄ d̄ actib⁹ dicta sūt i cōi. Vñ z s̄ i i p̄posi
to finis p̄m⁹ h̄nt ē adberē false s̄ie p̄pe
z ex h̄ spēm h̄z: s̄z ex sic remoto onditur cā
ei⁹. s. q̄ orit̄ ex supbia l' cupiditate. ¶ Ad t̄
tiū dicēdū q̄ sic heresis dicit̄ ab eligēdo ita
secta a sectādo: sic Vsidor⁹ dicit i li. ethimo
logiaz. z iō heresis z secta idē sūt: z vtrūq̄z
p̄tinet ad opa carnis: nō qd̄ q̄ntū ad ip̄m
actū infidelitatis respectu p̄rimi obi sed rō
ne cāe q̄ ē uel appetitus finis indebiti fm̄
q̄ orit̄ ex supbia uel cupiditate: ut dictū ē: l'
etiā aliq̄ fāstastica illusio q̄ ē p̄cipiū errādi
ut etiā phus dicit i 4. methaph. Fantasia
aut̄ quoddammodo ad carnez p̄tinet inq̄
tum actus eius est cum organo corporali.